

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-04-16

HSN 1404-0525

Handläggare:
Magnus Thyberg

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2014-06-17, p 8

Överenskommelse mellan landstinget och kommunerna i Stockholms län angående kostnadsfördelning för läkemedelsnära produkter inom särskilda boendeformer

Ärendebeskrivning

En överenskommelse föreslås tecknas mellan kommunerna och Stockholms läns landsting avseende kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter. Föreliggande överenskommelse ger en grund för fortsatt gemensam målbildsarbete mellan kommuner och SLL.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-05-12
Överenskommelse om kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter i särskilt boende för äldre i Stockholms län, 2014-05-12

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedning för äldre och multisjuka.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att att anta överenskommelse mellan landstinget och kommunerna i Stockholms län anseende kostnadsfördelning för läkemedelsnära produkter inom särskilda boendeformer.

Förvaltningens motivering till förslaget

Presidiegruppen Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) och Kommunförbundet Stockholms Län, sociala välfärdsberedningen (KSL), gav 2012-05-03 i uppdrag att ta fram ett förslag till överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i länet angående en gemensam målbild för att förbättra den äldres läkemedelsanvändning. Den ska innehålla förslag till handlingsplan, riktlinjer och avtal. Målbilden ska mynna ut i en gemensam samverkansmodell för förbättrad läkemedelsanvändning och optimal läkemedelsförsörjning.

Ansvarsfördelningen mellan landstinget och kommunerna styrs av lagar, författningar och ingångna avtal. Kommunerna ansvarar för hälso- och sjukvård i särskilda boenden för äldre (SÄBO). Landstinget ska till kommunerna inom landstinget avsätta de läkarresurser som behövs för att enskilda ska kunna erbjudas god hälso- och sjukvård i särskilda boenden, och för läkemedelskostnaderna samt läkemedelsnära produkter, som ingår i förmånen.

Arbetet beräknas vara klart 2014. I samband med arbetet om överenskommelsen blev det tydligt att det finns en oklarhet avseende kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter. Det innebär att en överenskommelse om kostnadsfördelning måste föreligga innan målbilden kan läggas fast.

Denna överenskommelse med klara och tydliga regler för kostnadsansvar skapar förutsättningar för en trygg och säker användning av läkemedelsnära produkter med fokus på behandlingen och nyttan för den potentiella brukaren.

Överenskommelsen ska tydliggöra kostnadsansvaret för respektive huvudman – kommunen respektive Stockholm läns landsting.

Ekonomiska konsekvenser

Denna överenskommelse kodifierar det regelverk som gäller enligt lagar och författningar. De ekonomiska konsekvenserna bedöms bli neutrala.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget får inga negativa konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

Förslaget får inga negativa konsekvenser för jämställd och jämlik vård.

Miljökonsekvenser

Förslaget får inga negativa konsekvenser för miljön.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Nergårdh
Avdelningschef

Överenskommelse om kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter i särskilt boende för äldre i Stockholms län

Bakgrund

KSL-kansliet och hälso- och sjukvårdsförvaltningen fick ett uppdrag från den gemensamma presidiegruppen att ta fram ett förslag till överenskommelse mellan Stockholms läns landsting (SLL) och Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) om en gemensam målbild för att förbättra den äldres läkemedelsanvändning. Den ska innehålla förslag till handlingsplan, riktlinjer och avtal. Målbilden ska mynna ut i en gemensam samverkansmodell för förbättrad läkemedelsanvändning och optimal läkemedelsförsörjning. Ansvarsfördelningen mellan SLL och kommunerna styrs av olika lagar, författningar och ingångna avtal. Kommunen ansvarar för vård och omsorg i särskilt boende för äldre (SÄBO) upp till sjuksköterskenivå. SLL ansvarar för all hälso- och sjukvård utförd av läkare i SÄBO och för läkemedelskostnaderna samt läkemedelsnära produkter, som ingår i förmånen (se bifogad lista).

Arbetet påbörjades i augusti 2012 och beräknas vara klart i början av 2014. I samband med arbetet om överenskommelsen blev det tydligt att en problematik i samarbetet mellan kommunerna och SLL var att kostnadsfördelning av läkemedel och läkemedelsnära produkter var en ständigt återkommande diskussion. Det innebär att en överenskommelse om kostnadsfördelning måste föreligga innan målbilden kan läggas fast.

Syfte

Att tydliggöra kostnadsansvaret för respektive huvudman, kommun respektive SLL, gällande läkemedel och läkemedelsnära produkter i SÄBO.

Målgrupp

Målgruppen omfattar de som är över 65 år och bor i någon av Stockholms läns särskilda boende, vilket även omfattar korttidsvård, servicehus och profilboenden.

Mål för överenskommelsen

Klara och tydliga regler för kostnadsansvar som skapar förutsättningar för en trygg och säker användning av läkemedelsnära produkter med fokus på behandlingen och nyttan och inte på vem som ska betala.

Överenskommelsen ska tydliggöra kostnadsansvaret för respektive huvudman – kommun respektive Stockholm läns landsting.

Läkemedel

Läkemedelslagen (1992:859) är en av de lagar som reglerar läkemedelsområdet. Vad som skall klassificeras som ett läkemedel bestäms av läkemedelslagen, klassificeringen grundar sig på två faktorer, produktens innehåll och syfte.

- Enligt 1§ läkemedelslagen avses med läkemedel varje substans eller kombination av substanser som tillhandahålls med uppgift om att den har egenskaper för att förebygga eller behandla sjukdom hos människor klassificeras som läkemedel
- Eller kan användas på eller tillföras människor i syfte att återställa, korrigera eller modifiera fysiologiska funktioner genom farmakologisk, immunologisk eller metabolisk verkan eller för att ställa diagnos.

Läkemedelsnära produkter

Medicintekniska produkter som behövs för att tillföra kroppen läkemedel och som behövs för egenkontroll av medicinering samt för stomivård, enligt lag (2003:76) och (2002:160)

Stockholms läns landsting respektive kommunernas ansvar

Stockholms läns landsting t har ett kostnadsansvar för läkemedel som finns i de fullständiga förråden i akut och buffertförråden och Dos-dispenserade läkemedel i särskilt boende. De boende har ingen kostnad för läkemedel från förråden men betalar läkemedelskostnaden upp till högkostnadsskydd för Dos dispenserade läkemedel

I övrigt föreslås kostnadsfördelning enligt nedan:

Typ av behandling/produkter	Kommun/Särskilt boende	SLL
Infusions- och injektionsbehandling		
Infusionspumpar		X
Morfinpumpar – läkemedels-pumpar		X
Trevägskranar, sprutor, infusions- och injektionskanyler, propp, injektionsventil		X
Droppställning	X	
Infusionsaggregat för blodtransfusion och intravenösa infusioner		X
Porth á Cath + tillbehör		X
MiniSpike, överföringskanyler		X
PICC-line + tillbehör		X
Spädningsvätska för intravenösa injektioner		X
Enteral nutrition		
Sondspruta	X	
Enterala nutritionskatetrar t.ex. gastroknapp, PEG, Jejunokatetrar, matningslang		X
Droppställning	X	
Sondnäring	X	
Sondpump och aggregat	X	
Kosttillägg	X	
Andningshjälpmedel		
Inhalatorer/nebulisatorer och tillbehör		X
Oxygenbehandling och tillbehör		X
Ventilatorer med tillbehör		X
Syrgas , personförskriften		X
Slemsugar		
Personförskriften sug med tillbehör, laddare, transformator, sugfilter, kopplingslangar		X
Sugkatetrar	X	
Enhetsbunden sug med tillbehör, laddare, transformator, sugfilter, kopplingslangar, sugkatetrar	X	
Kompressionsbehandling		
Kompressionspump, inkl stövlar el dyl		X
Behandlande kompressionsmaterial enligt ordination av läkare,		X

specialistmottagning		
Stödstrumpa utan ordination betalas av den enskilde själv.		
Apparater för smärtlindring		
TENS med tillbehör	x	
Inkontinenshjälpmedel		
Inkontinenshjälpmedel	x	
Stomimaterial	x	
Provtagningsmaterial		
T ex vaccutainer, blodprovskanyler, butterflykanyler, provtagningsrör, odlingspinnar, faecesburkar, mikrokuvetter, teststickor för urinanalys. Stickor till blodsockermätare personligt förskrivna enligt läkarordination		x
Remissblanketter		
Undersöknings- och provtagningsremisser		x
Permanent tracheostoma		
Kanyler och nässpeculum		x
Kanylband	x	
Förband	x	
Specialförband och specialkanylband för tracheostomerade		x
Fuktväxlare		x
Talventil		x
Dialysbehandling		
Utrustning för hemdialys		x
Sårvårdsprodukter och förbandsmaterial		
Omläggingsmaterial och förbrukningsmaterial som ordinerar av kommunal dsk/ ssk	x	
Fotnot *		
Av läkare ordinerade specialbehandlingar av icke förmånsgrundande läkemedelsnära produkter . Specialförband, salvor material som ordinerats av specialistsjukvården enligt särskilt beslut		x

Urinkateter (tappningskatetrar och KAD) sterilt vatten, klorhexidinlösning	x	
Katetriseringsset, uppsamlingspåsar, fixationsanordningar, Nacl	x	
Blodtrycksmanchett, stetoskop mm	x	

***Omläggingsmaterial/förbrukningsmaterial där kommunen/det särskilda boendet har kostnadsansvar**

Kommunen står för kostnader för omläggingsmaterial/förbrukningsmaterial som inte i sig kräver läkarordination och som ingår omvårdnadsuppdraget som t ex:

Sterila kompresser
Rena kompresser
Sterila omläggingsset
Sterila handskar
Rena handskar
Absorbtionsförband
Fixationsförband (sterilt) till PVK
Fixeringsnät (tex tubnät) eller lindor till PVK
Kanylförband, sterilt häftande sårfilm till venport
Hudvänlig häfta, plåster, tape
Gasbindor, kompressionslindor, tubgas, polstervadd odyl
Steristrip
Fixeringstejp
Spritsuddar
Zinkpasta, salva, spray, mjukgörande salva odyl som sjuksköterska ordinerat för behandling
Träspatlar, bomullspinnar, tvål, tvättlappar, pincetter, sax, peang, suturkniv.
Munvårdsmaterial för vård i livets slutskede/akut sjukdom
Riskavfallsburkar.

En gemensam rutin för avvikelshantering/ förslag på förändringar av kostnadsfördelningen håller på att arbetas fram. Förslagen/avvikelserna från verksamheterna ska skickas till respektive Medicinskt ansvarig sjuksköterska i kommunen, MAS och namngiven funktion på Hälso- och sjukvårdsförvaltningens medicinska stab.

Uppföljningsmöten kommer att ske var 6:e månad av representanter utsedda av KSL och HSF. Dessa får också uppdraget att ge förslag på eventuella behov av att revidera avtalet.